

ARBITRATION INSTITUTE
Finland

Keskuskauppakamarin välityslautakunnan säännöt

KESKUSKAUPPAKAMARIN VÄLITYSLAUTAKUNNAN SÄÄNNÖT

Vahvistettu Keskuskauppakamarin valtuuskunnan syyskokouksessa 16. päivänä joulukuuta 1992. Nämä säännöt ovat tulleet voimaan 1. päivänä tammikuuta 1993. Sääntöjä on muutettu viimeksi 27.4.2005.

VÄLITYSLAUSEKKEEN MALLI: Tästä sopimuksesta aiheutuvat riidat ratkaistaan lopullisesti välimiesmenettelyssä Keskuskauppakamarin välityslautakunnan sääntöjen mukaisesti.

Keskuskauppakamarin välityslautakunta
Aleksanterinkatu 17
PL 1000
00101 Helsinki

puh. (09) 4242 6200
fax (09) 4242 6257
www.arbitration.fi

KESKUSKAUPPAKAMARIN VÄLITYSLAUTAKUNNAN SÄÄNNÖT

SISÄLLYS

I	VÄLITYSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA KOKOONPANO	5
1 §	Välityslautakunnan tehtävät	5
2 §	Välityslautakunnan kokoonpano	5
3 §	Välityslautakunnan työvaliokunta	6
4 §	Välityslautakunnan sihteeristö	6
5 §	Päätösvaltaisuus ja äänestäminen	6
II	VÄLIMIESOIKEUDEN KOKOONPANO	6
6 §	Välimiesten lukumäärä ja valitsemistapa	6
7 §	Uuden välimiehen valitseminen	6
8 §	Välimiehen kelpoisuusvaatimukset	6
9 §	Välimiehen esteellisyys	7
10 §	Välimiehen erottaminen	7
III	VÄLIMIESMENETTELYN ALOITTAMINEN	7
11 §	Hakemus	7
12 §	Hakemuksen tutkimatta jättäminen	8
13 §	Välimiesmenettelyn vireilletulo	8
14 §	Vastaajan kuuleminen	8
15 §	Vastaajan lausunto	8
16 §	Vastaajan vaatimukset	8
17 §	Hakemuksen tai lausunnon täydentäminen	8
18 §	Vakuus kustannusten varalta	8
19 §	Välimiesoikeuden asettaminen	9
IV	MENETTELY VÄLIMIESOIKEUDESSA	9
20 §	Asian käsittely	9
21 §	Välimiesmenettelyn kieli	9
22 §	Välimiesmenettelyn paikka	10
23 §	Kantajan kanne	10
24 §	Vastaajan vastine	10
25 §	Kanteen muuttaminen ja täydentäminen	10
26 §	Suullinen käsittely	10
27 §	Todistelu ja näyttö	10
28 §	Asiantuntijan käyttö	11
29 §	Asianosaisen poissaolo	11
30 §	Menettelyvirheeseen vetoaminen	11
30 a §	Turvaamistoimenpiteet	11
31 §	Välimiesmenettelyn raukeaminen	11

V	VÄLITYSTUOMIO	12
	32 § Sovellettavat oikeusohjeet	12
	33 § Äänestäminen	12
	34 § Sovinto	12
	35 § Osatuomio	12
	36 § Välituomio	12
	37 § Välitystuomion muoto ja antamispaikka	12
	38 § Välitystuomion antaminen	13
	39 § Välitystuomion oikaisu	13
	40 § Lisätuomio	13
VI	VÄLIMIESMENETTELYN KUSTANNUKSET JA MUUT MÄÄRÄYKSET	13
	41 § Välimiesten palkkio ja välimiesmenettelyn muut kustannukset	13
	42 § Keskuskauppakamarille menevät maksut	14
	43 § Asiakirjojen tallettaminen ja salassapito	14
	43a § Vastuunrajoitus	14
VII	VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	14

I VÄLITYSLAUTAKUNNAN TEHTÄVÄT JA KOKOONPANO

1 § Välityslautakunnan tehtävät

Keskuskauppakamarissa toimii välityslautakunta, jonka tehtävä on puolueettomana elimenä:

- 1) edistää sääntöjensä mukaisesti kotimaisten ja kansainvälisten elinkeinoelämään liittyvien riitaisuuksien ratkaisemista välimiesmenettelyssä, milloin välityssopimuksessa, yhtiöjärjestyksessä tai muuten on määrätty välimiesmenettelyssä noudatettavaksi lautakunnan sääntöjä;
- 2) edistää kotimaisten ja kansainvälisten elinkeinoelämään liittyvien riitaisuuksien ratkaisemista välimiesmenettelyssä, milloin välityssopimuksessa, yhtiöjärjestyksessä tai välityslautakunnalle muuten on annettu välimiesmenettelyyn liittyviä tehtäviä, kuten välimiesten nimeäminen¹ ;
- 3) toimia kauppakamarin välityslautakuntana Suomessa silloin, kun asianomainen kauppakamari on säännöissään niin määrännyt;
- 4) välittää tietoa välimiesmenettelyyn liittyvistä kysymyksistä ja
- 5) nimetä puolueettomia henkilöitä sovitteluun elinkeinoelämässä syntyneitä erimielisyyksiä, milloin asianosaiset ovat näin sopineet. (Uusi kohta 27.4.2005)

Välimiesten nimeämisessä edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa ja sovittelijan nimeämisessä on soveltuvin osin noudatettava sääntöjen III luvun määräyksiä. (Muutettu 27.4.2005)

2 § Välityslautakunnan kokoonpano

Lautakuntaan kuuluu vähintään 7 ja enintään 9 jäsentä. Keskuskauppakamari valitsee jäsenet kolmeksi kalenterivuodeksi kerrallaan, ja määrää jäsenten joukosta lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Jäsenten tulee olla yleistä luottamusta nauttavia, elinkeinoelämää tuntevia henkilöitä. Puheenjohtajan, varapuheenjohtajan sekä ainakin kahden muun jäsenen on oltava lakimiehiä, joista kahdella tulee olla kelpoisuus tuomarin toimeen.

Näiden sääntöjen mukaisessa menettelyssä lautakunnan jäsen ei voi toimia välimiehenä eikä lautakunnan jäsentä voida nimetä välimieheksi. Lautakunnan jäsen voi kuitenkin toimia ja hänet voidaan nimetä ainoaksi välimieheksi tai välimiesoikeuden puheenjohtajaksi, jos asianosaiset tai heidän nimeämänsä välimiehet sitä pyytävät. (Muutettu 29.11.2000)

---

¹ Tähän kohtaan perustuen lautakunta voi toimia mm. UNCITRALin välimiesmenettelysääntöjen mukaisena nimeävänä viranomaisena.

3 § Välityslautakunnan työvaliokunta

Lautakunta voi asettaa työvaliokunnan ja määrätä sille puheenjohtajan.

4 § Välityslautakunnan sihteeristö

Keskuskauppakamari nimeää lautakunnalle sihteerin, jonka alaisuudessa lautakunnan sihteeristö toimii. Sihteerin tulee olla riittävän kokemuksen ja kielitaidon omaava lakimies.

5 § Päätösvaltaisuus ja äänestäminen

Lautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan lisäksi vähintään kolme jäsentä. Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat estyneitä tai esteellisiä, lautakunta on päätösvaltainen, kun läsnä on vähintään neljä jäsentä, jotka valitsevat keskuudestaan lakimiesjäsenen puheenjohtajaksi. Päätökset lautakunnan kokouksessa tehdään yksinkertaisella enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

II VÄLIMIESOIKEUDEN KOKOONPANO

6 § Välimiesten lukumäärä ja valitsemistapa

Jos asianosaiset eivät ole sopineet välimiesten lukumäärästä, tulee välimiehiä olla kolme, jollei lautakunta asian laadun, vähäisen taloudellisen arvon tai muiden syiden vuoksi katso tarkoituksenmukaiseksi nimetä vain yhden välimiehen. Jos välimiehiä nimetään vain yksi, nimeää tämän lautakunta. Muissa tapauksissa asianosaiset nimeävät yhtä monta välimiestä ja lautakunta välimiesoikeuden puheenjohtajan, jolleivät asianosaiset ole toisin sopineet.

Jos asianosainen ei suorita hänelle kuuluvaa välimiehen nimeämistä, lautakunta voi kehottaa häntä siihen määräajassa, jonka tulee olla vähintään 30 päivää. Jos asianosainen ei ilmoita valinnastaan lautakunnalle tuossa ajassa, nimeää lautakunta välimiehen asianosaisen puolesta.

Jos asiassa on useampi kuin kaksi asianosaista, lautakunta voi sen estämättä mitä 1 momentissa on säädetty asettaa kaikki välimiehet. (Uusi momentti 29.11.2000)

7 § Uuden välimiehen valitseminen

Jos asianosaisen valitsema välimies kuolee, nimeää asianosainen uuden välimiehen hänen tilalleen, ja jos välityslautakunnan nimeämä välimies kuolee, nimeää lautakunta uuden välimiehen hänen tilalleen.

Eronneen tai tehtävästään erotetun välimiehen tilalle välityslautakunta nimeää uuden välimiehen. Asianosainen on kuitenkin oikeutettu kerran nimeämään uuden välimiehen valitsemansa, mutta eronneen tai erotetun välimiehen tilalle.

8 § Välimiehen kelpoisuusvaatimukset

Lautakunta voi valita välimieheksi vain puolueettoman ja riippumattoman henkilön, joka hallitsee itseään ja omaisuuttaan, ja jolla on kysymyksessä olevalta alalta riittäväksi katsottava asiantuntemus.

Välímiesoikeuden puheenjohtajaksi tai ainoaksi välímieheksi voidaan valita vain lakimies, jollei lautakunta erityisestä syystä toisin päättä.

9 § Välímiehen esteellisyys

Sen, jonka suostumusta välímiehen tehtävään on pyydetty, tulee heti ilmoittaa pyytäjälle, jollei hän kieltäydy tehtävästä, kaikki seikat, jotka ovat omiaan vaarantamaan hänen puolueettomuuttaan tai riippumattomuuttaan välímiehenä tai aiheuttamaan näissä suhteissa perusteltuja epäilyksiä.

Välímies on velvollinen välímiesmenettelyn päättymiseen asti ilmoittamaan asianosaisille kaikki edellä tarkoitetut seikat, joita ei ennestään ole saatettu asianosaisten tietoon.

Jos asianosainen haluaa vaatia välímiehen julistamista esteelliseksi, vaatimus on tehtävä kirjallisesti lautakunnalle. Vaatimuksessa on ilmoitettava sen peruste ja se on tehtävä viimeistään 30 päivässä siitä, kun asianosainen sai tietää esteellisyysväitteen perusteesta uhalla, että hän menettää oikeutensa vedota esteellisyyteen.

10 § Välímiehen erottaminen

Lautakunnan on asianosaisen hakemuksesta erotettava esteelliseksi havaitsemansa välímies tehtävästään. Jos välímies ei voi asianmukaisesti suorittaa tehtävänsä tai ilman hyväksyttävää syytä viivyttaa asian käsittelyä, lautakunnan on samoin erotettava hänet tehtävästään.

Lautakunnan on ennen välímiehen erottamista varattava asianosaisille ja välímiehille tilaisuus tulla kuulluksi, jollei siihen ole erityistä estettä.

III VÄLÍMIESMENETTELYN ALOITTAMINEN

11 § Hakemus

Hakijan on toimitettava välímiesmenettelyn aloittamista koskeva kirjallinen hakemus lautakunnalle kahtena kappaleena liitteineen. Hakemukseen tulee sisältyä:

- 1) asianosaisten ja heidän asiamiestensä nimi, ammatti, postiosoite, puhelinnumero, faksinumero sekä sähköpostiosoite (Muutettu 29.11.2000);
- 2) selostus riidasta;
- 3) alustava ilmoitus hakijan vaatimuksesta;
- 4) ilmoitus hakijan nimeämästä välímiehestä;
- 5) jäljennös asiakirjasta, johon kanne perustuu, ja välityssopimuksesta, jollei se sisälly kanteen perusteena olevaan asiakirjaan; sekä
- 6) tarpeellinen valtuutus.

12 § Hakemuksen tutkimatta jättäminen

Jos on ilmeistä, ettei lautakunta ole toimivaltainen käsittelemään asiaa, on asia jätettävä tutkimatta.

13 § Välimiesmenettelyn vireilletulo

Välimiesmenettely tulee vireille, kun 11 §:ssä tarkoitettu hakemus tai sen jäljennös on annettu hakijan vastapuolelle tiedoksi.

14 § Vastaajan kuuleminen

Lautakunnan toimesta on hakemuksen johdosta kuultava vastaajaa sekä kehotettava häntä antamaan kirjallinen lausuntonsa.

Hakija voidaan tarvittaessa määrätä huolehtimaan kuulemista varten tarpeellisten asiakirjojen todisteellisesta toimittamisesta vastaajalle.

15 § Vastaajan lausunto

Vastaajan hakemuksen johdosta antamaan lausuntoon tulee sisältyä:

- 1) lausuma siitä, mitä hakemuksessa on esitetty samoin kuin välimiesten lukumäärästä;
- 2) ilmoitus vastaajan nimeämästä välimiehestä; sekä
- 3) tarpeellinen valtuutus.

Jos vastaaja haluaa tehdä väitteen välityssopimuksen pätevyydestä tai soveltumisesta hakemuksessa mainittuun riitaan, on väite ja sen perusteet mainittava lausunnossa.

16 § Vastaajan vaatimukset

Jos vastaaja haluaa nostaa vastakanteen tai vaatia kuittausta, hänen on esitettävä lausunnossaan niiden perusteet ja alustava ilmoitus vaatimuksistaan.

Vastakanne voidaan nostaa ja kuittausvaade esittää vain, jos välityssopimus koskee myös niitä.

17 § Hakemuksen tai lausunnon täydentäminen

Lautakunta voi vaatia asianosaisia täydentämään hakemusta tai lausuntoa. Jos tämä laiminlyödään, asia voidaan joko kokonaan tai osittain jättää tutkimatta. Vastaajan laiminlyönti ei kuitenkaan estä asian jatkokäsittelyä.

18 § Vakuus kustannusten varalta

Välityslautakunta voi määrätä asianosaiset tallettamaan Keskuskauppakamarin osoittamalle tilille määrän, joka on korkoineen vakuutena menettelyn maksuista ja kustannuksista sekä välimiesten palkkioista. Jos välimiesmenettely on luonteeltaan kansainvälinen, on tällainen määräys annettava, jollei lautakunta erityisestä syystä katso aiheelliseksi jättää kysymystä tallettamisvelvollisuudesta välimiesten ratkaistavaksi. Myös muu vakuus kuin rahatalletus voidaan hyväksyä.

Jollei lautakunta ole määrännyt asianosaisia asettamaan vakuutta, välimiehillä on samanlainen oikeus. Asianosaisten on maksettava vakuuden määrä puoleksi kumpaisenkin, mutta asianosaiset vastaavat siitä kuitenkin yhteisvastuullisesti. Jos joku asianosainen ei maksa osuuttaan, on toiselle asianosaiselle varattava tilaisuus maksaa tuo osuus. Jollei puuttuvaa määrää tällöin makseta, voidaan juttu kokonaan tai osittain jättää sillensä tai tutkimatta tai asian käsittely keskeyttää.

19 § Välimiesoikeuden asettaminen

Hakijan vastapuolen annettua lausuntonsa tai sitä varten asetetun määräajan kuluttua umpeen lautakunnan tulee:

- a) määrätä 6 §:n mukaisesti välimiesoikeuden puheenjohtaja, välimies tai välimiehet;
- b) määrätä asianosaisen pyynnöstä välimiesmenettelyn paikka, jolleivät asianosaiset ole siitä sopineet; sekä
- c) tarvittaessa määrätä 18 §:ssä mainittu vakuus sekä määräaika sen maksamiselle.

Lautakunnan jäsen, joka välimiesmenettelystä annetun lain (967/92) mukaan on esteellinen toimimaan asiassa välimiehenä, ei saa osallistua asian käsittelyyn lautakunnan kokouksessa. (Muutettu 29.11.2000)

Kun välimiesoikeus on nimetty ja mahdollinen vakuus asetettu, lautakunta toimittaa asiakirjat välimiehille.

IV MENETTELY VÄLIMIESOIKEUDESSA

20 § Asian käsittely

Välimiesoikeuden on varattava asianosaisille tarpeellinen tilaisuus ajaa asiaansa. Muutoin on asian käsittelyssä noudatettava, mitä asianosaiset ovat välityssopimuksessa siitä sopineet.

Siltä osin kuin asianosaiset eivät ole välityssopimuksessa sopineet menettelyä koskevista kysymyksistä, välimiesoikeus päättää asian käsittelyssä noudatettavasta menettelystä näitä sääntöjä noudattaen ja ottaen huomioon tasapuolisuuden ja joutuisuuden vaatimukset. Tällöin on asianosaisten toivomukset otettava mahdollisuuksien mukaan huomioon.

Välimiesoikeus voi tarvittaessa ottaa sihteerin.

Välimiehet voivat jättää menettelytapaa koskevat kysymykset puheenjohtajan ratkaistaviksi.

21 § Välimiesmenettelyn kieli

Jolleivät asianosaiset ole sopineet, mitä kieltä tai kieliä asian käsittelyssä on käytettävä, välimiesten asiana on päättää tästä.

Välimiehillä on oikeus vaatia, että jokaiseen asiassa esitettävään asiakirjaan on liitettävä käänös sellaiselle kielelle, jolla asiaa käsitellään.

22 § Välimiesmenettelyn paikka

Välityslautakunta voi, jolleivät asianosaiset ole siitä sopineet, välimiehiä nimetessään määrätä asianosaisen pyynnöstä välimiesmenettelyn paikan. Muussa tapauksessa siitä päättää välimiesoikeus.

23 § Kantajan kanne

Välimiesoikeuden on kehotettava kantajaa määräajassa toimittamaan välimiesoikeudelle kannekirjelmänsä, jossa on ilmoitettava:

- a) kantajan yksilöity vaatimus asiassa;
- b) ne seikat, joihin vaatimus perustuu; sekä
- c) mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka kantaja aikoo asiassa esittää.

24 § Vastaajan vastine

Vastaajan tulee antaa välimiesoikeuden määräämässä ajassa vastine, jossa on ilmoitettava:

- a) miltä osin vastaaja myöntää tai kiistää kantajan vaatimuksen;
- b) kanteen kiistämisen perusteet;
- c) vastaajan mahdollisesti esittämä vastakanne tai kuittausvaatimus ja sen perusteet; sekä
- d) mahdollisuuksien mukaan ne todisteet, jotka vastaaja aikoo asiassa esittää.

25 § Kanteen muuttaminen ja täydentäminen

Asianosainen saa välimiesmenettelyn aikana muuttaa tai täydentää vaatimuksiaan ja niiden perusteita, samoin kuin nostaa vastakanteen tai vaatia kuittautusta, jollei asian ratkaiseminen tällaisen toimen johdosta kohtuuttomasti viivästy.

26 § Suullinen käsittely

Välimiesmenettelyssä on yleensä järjestettävä suullinen käsittely, josta välimiesoikeus määrää ottaen huomioon asianosaisten kohtuulliset toivomukset.

Jos välimies vaihtuu jutun käsittelyn aikana, välimiesoikeus päättää uudessa kokoonpanossaan, onko, ja kuinka laajalti on aikaisempi suullinen käsittely uusittava.

27 § Todistelu ja näyttö

Asianosaisen on välimiesoikeuden kehotuksesta ilmoitettava kaikki todisteet, jotka hän haluaa esittää, ja mitä kullakin todisteella pyritään näyttämään toteen.

Välimiesoikeus päättää, missä määrin kirjallisia todistajankertomuksia saadaan käyttää todisteena.

Välimiesoikeus voi kieltäytyä ottamasta vastaan todistetta, jos se koskee seikkaa, joka on asiaan vaikuttamaton tai joka on selvitetty, tai jos näyttö on huomattavasti vähemmällä vaivalla tai kustannuksella saatavissa toisella tavoin.

Välimiesoikeuden tulee, harkittuaan huolellisesti kaikkia esiin tulleita seikkoja, päättää mitä asiassa on pidettävä totena.

28 § Asiantuntijan käyttö

Jolleivät asianosaiset ole toisin sopineet, välimiesoikeus voi asianosaisia kuultuaan määrätä asiantuntijan suorittamaan selvityksiä ja antamaan lausunnon sellaisesta asian ratkaisemisen kannalta merkityksellisestä kysymyksestä, jonka arvostelemiseen tarvitaan erityisiä ammattitietoja.

Välimiesoikeus voi myös kehottaa asianosaista antamaan asiantuntijalle tehtävän suorittamista varten tarpeelliset tiedot sekä varaamaan hänelle tilaisuus tutkia asiakirjoja, tavaraa tai muuta omaisuutta.

29 § Asianosaisen poissaolo

Jos asianosainen ilman hyväksyttävää syytä jää pois asian käsittelystä tai muutoin jättää noudattamatta välimiesoikeuden määräyksiä, asian käsittelyä voidaan jatkaa ja asia ratkaista.

30 § Menettelyvirheeseen vetoaminen

Jos asianosainen havaittuaan, että välimiesmenettelyä koskevia sääntöjä ei ole noudatettu, ei ilman aiheetonta viivytystä tee tästä väitettä, hänen katsotaan luopuneen vetoamasta siihen.

30 a § Turvaamistoimenpiteet (29.11.2000)

Välimiesoikeus voi välimiesmenettelyn aikana antaa asianosaisen vaatimuksesta sellaisen kiellon tai määräyksen, joka on tarpeen välimiehen tutkittavana olevan vaatimuksen turvaamiseksi. Välimiesoikeus voi samalla määrätä, että tällaista kieltoa tai määräystä vaatineen asianosaisen on asetettava sopiva vakuus sen vahingon varalta, joka kiellosta tai määräyksestä saattaa aiheutua.

Välityssopimuksen estämättä tuomioistuin tai muu viranomainen voi kuitenkin asian ollessa välimiesten käsiteltävänä tai sitä ennen antaa sellaisia väliaikaisia määräyksiä tai kieltoja, joiden antaminen lain mukaan kuuluu viranomaisten toimivaltaan.

31 § Välimiesmenettelyn raukeaminen

Jos asianosaiset sopivat, ettei välimiesmenettelyä jatketa, tai välimiesoikeus toteaa, ettei menettelyä voida jatkaa, välimiesoikeuden on tehtävä päätös välimiesmenettelyn lopettamisesta. Välimiesoikeuden on toimitettava kappale päätöksestään lautakunnalle.

Jos kantaja peruuttaa kanteensa, välimiesoikeuden on niin ikään tehtävä päätös välimiesmenettelyn lopettamisesta. Jos kuitenkin vastaaja vaatii tuomiota ja välimiehet katsovat, että vastaajalla on hyväksyttävä syy saada asia lopullisesti ratkaistuksi, voidaan menettelyä jatkaa ja asia ratkaista välitystuomiolla.

V VÄLITYSTUOMIO

32 § Sovellettavat oikeusohjeet

Välimiesten on perustettava tuomionsa lakiin.

Jos asianosaiset ovat sopineet, että riidan ratkaisemisessa on sovellettava tietyn valtion lakia, välimiesten on perustettava tuomionsa siihen. Jos asialla on liittymiä useampaan valtioon eivätkä asianosaiset ole sopineet riidan ratkaisemiseen sovellettavasta laista tai oikeusohjeista, välimiehet voivat perustaa tuomionsa sopivimmaksi katsomaansa lakiin tai oikeusohjeisiin. (Muutettu 29.11.2000)

Jos asianosaiset ovat niin sopineet, saavat välimiehet kuitenkin perustaa tuomionsa siihen, minkä he katsovat kohtuulliseksi (*ex aequo et bono*).

33 § Äänestäminen

Jos välimiehet ovat eri mieltä asian ratkaisemisesta, tuomio on annettava enemmistön mielipiteen mukaisesti. Jos mikään mielipide ei ole saanut enemmistön kannatusta, tuomio on annettava puheenjohtajan mielipiteen mukaisesti, jolleivät asianosaiset ole toisin sopineet.

34 § Sovinto

Jos asianosaiset sopivat välimiesten käsiteltäväksi saatetun riidan, välimiehet voivat asianosaisten pyynnöstä vahvistaa asianosaisten tekemän sovinnon välitystuomiolla.

35 § Osatuomio

Välimiehet voivat asianosaisen pyynnöstä ratkaista välitystuomiolla erikseen itsenäisen vaatimuksen asiassa, jossa on esitetty useita vaatimuksia. Välimiehet voivat myös asianosaisen pyynnöstä ratkaista erikseen vaatimuksen sen osan, joka on myönnetty. Saamisvaatimus ja sitä vastaan esitetty kuittausvaatimus on kuitenkin ratkaistava yhdessä.

36 § Välituomio

Välimiehet voivat, jos asianosaiset ovat niin sopineet, erikseen ratkaista välitystuomiolla sellaisen riitakysymyksen, jonka selvittämisestä asian ratkaiseminen muilta osin riippuu.

37 § Välitystuomion muoto ja antamispaikka

Välitystuomio on laadittava kirjallisesti ja kaikkien välimiesten allekirjoitettava. Jos välimiehen allekirjoitus puuttuu, on tämän syy merkittävä tuomioon. Välimiehen mahdollinen eriävä mielipide liitetään välitystuomioon.

Välitystuomiossa on mainittava sen antamispäivä, ja se on merkittävä annetuksi paikkakunnalla, jolla välimiesmenettely on sovittu tai määrätty tapahtuvaksi.

38 § Välitystuomion antaminen

Välitystuomio on annettava vuoden kuluessa siitä, kun lautakunta on lähettänyt jutun asiakirjat välimiehille.

Välityslautakunta voi välimiesoikeuden tai sen puheenjohtajan hakemuksesta erityisestä syystä myöntää pidennystä 1 momentissa mainittuun määräaikaan. Välityslautakunnan sihteeri voi pidentää määräaikaa seuraavaan välityslautakunnan kokoukseen saakka.

Kappale välitystuomiota on asianmukaisesti allekirjoitettuna annettava kullekin asianosaiselle välimiesten istunnossa tai toimitettava heille muutoin todistettavalla tavalla. (Muutettu 22.11.2001)

39 § Välitystuomion oikaisu

Asianosainen saa pyytää välimiehiä oikaisemaan välitystuomiossa olevan lasku- tai kirjoitusvirheen samoin kuin muun sen kaltaisen virheen. Asianosaisen on ilmoitettava siitä vastapuolelle pyydettävä oikaisua 30 päivän kuluessa siitä, kun hän sai kappaleen välitystuomiota.

Jos välimiehet katsovat oikaisupyynnön aiheelliseksi, heidän on tehtävä oikaisu viipymättä, ja mikäli mahdollista, 30 päivän kuluessa pyynnön saapumisesta välimiesoikeuden puheenjohtajalle.

Välimiehet voivat myös omasta aloitteestaan korjata 1 momentissa tarkoitettua virheen 30 päivän kuluessa välitystuomion antopäivästä. Ennen virheen korjaamista on asianosaisille tarvittaessa varattava tilaisuus tulla kuulluksi tehtävästä korjauksesta.

40 § Lisätuomio

Asianosainen saa, ilmoitettuaan siitä vastapuolelle, pyytää välimiehiä antamaan lisätuomion heidän ratkaistavakseen saatetusta kysymyksestä, jonka välimiehet ovat sivuuttaneet tuomiossaan. Jos pyyntö katsotaan aiheelliseksi, välimiesten on annettava lisätuomio niin pian kuin se voi tapahtua. Ennen lisätuomion antamista on asianosaisia kuultava.

VI VÄLIMIESMENETTELYN KUSTANNUKSET JA MUUT MÄÄRÄYKSET

41 § Välimiesten palkkio ja välimiesmenettelyn muut kustannukset

Asianosaiset ovat yhteisvastuullisesti velvollisia suorittamaan välimiehille korvauksen heidän työstään ja kustannuksistaan.

Välimiehet saavat välitystuomiossa vahvistaa ja maksettavaksi tuomita kullekin välimiehelle tulevan korvauksen.

Välimiespalkkiota määrättäessä on otettava huomioon tehtävän vaatima aika, asian vaikeusaste, riidan arvo ja muut asiaan vaikuttavat seikat.

Jutun hävinnyt osapuoli on määrättävä maksamaan välimiesmenettelyn kustannukset samoin kuin jutun voittaneen asianosaisen oikeudenkäyntikulut, jollei ole perusteltua syytä määrätä asiasta toisin.

Jos asiassa tehdään sovinto tai asian käsittely muuten raukeaa ennen kuin asiaa on ryhdytty käsittelemään, välityslautakunta määrää Keskuskauppakamarille kustannusten korvaukseksi kuuluvan maksun sekä välimiehille mahdollisesti tulevan palkkion ja kulujen korvauksen.

Jos sovinto tai raukeaminen tapahtuu sen jälkeen, kun asiaa on ryhdytty käsittelemään, välimiesoikeus saa vahvistaa ja tuomita maksettavaksi välimiehille tulevan palkkion ja kulujen korvauksen.

Keskuskauppakamari voi vahvistaa välimiesten ohjepalkkiot. (Muutettu 13.12.1994)

42 § Keskuskauppakamarille menevät maksut

Hakija on velvollinen maksamaan hakemuksen yhteydessä rekisteröintimaksun, ja vastaajalla on sama velvollisuus vastakanteen esittämisen osalta. Rekisteröintimaksun suuruuden määrää Keskuskauppakamari.

Välitystuomiossa on määrättävä suoritettavaksi Keskuskauppakamarille välimiesmenettelystä tulevat korvaukset ja maksut.

43 § Asiakirjojen tallettaminen ja salassapito

Välityslautakunnalle annetut asiakirjat sekä asiasta annettu tuomio tai muu menettelyn lopettamiseksi tehty päätös on talletettava tuomion tai päätöksen antamisen jälkeen välityslautakunnan arkistoon.

Välitystuomiosta tai edellä mainituista asiakirjoista ei saa ilman kaikkien asianosaisten nimenomaista suostumusta antaa tietoa muille kuin asianosaisille, riitaa käsitelleille välimiehille sekä välityslautakunnan jäsenille.

43a § Vastuunrajoitus (29.11.2000)

Keskuskauppakamari, välityslautakunnan jäsen ja välityslautakunnan sihteeri eivät vastaa asianosaiselle välityslautakunnan sääntöjen mukaisessa välimiesmenettelyssä aiheutuneesta vahingosta, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella. Välimies ei vastaa asianosaiselle tällaisessa välimiesmenettelyssä aiheutuneesta vahingosta, ellei vahinkoa ole aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

VII VOIMAANTULO- JA SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Nämä säännöt tulevat voimaan 1 päivänä tammikuuta 1993, ja niillä kumotaan 16 päivänä toukokuuta 1979 vahvistetut Keskuskauppakamarin välityslautakunnan säännöt.

Näitä sääntöjä sovelletaan välimiesmenettelyyn, joka on tullut vireille niiden voimaantulon jälkeen.